



Fellesforbundet

Funn fra survey blant polske medlemmer i bemanningsbransjen

Fellesforbundet, 27. juni 2023



Hovedfunn oppsummert

- ✓ Nesten alle ønsker å fortsette å jobbe i Norge
- ✓ Mange ønsker seg direkte ansettelse i en vanlig bedrift, og over halvparten tror det blir enklere på grunn av de nye innleiereglene
 - ✓ Men en del frykter også for at de kan miste nåværende jobb
- ✓ Bare to tredjedeler er per i dag fast ansatt i heltidsjobb
- ✓ Flertallet har vært utleid til samme bedrift/plass mer enn 1 år
- ✓ Nesten alle ønsker mer informasjon om regelverket
- ✓ Mange rapporterer om usikkerhet, stress og dårlige vilkår som leiearbeidere
- ✓ Respondentene er fagforeningsmedlemmer og jobber i all hovedsak i bedrifter med tariffavtale. Sannsynligvis er situasjonen verre i andre deler av bemanningsbransjen.

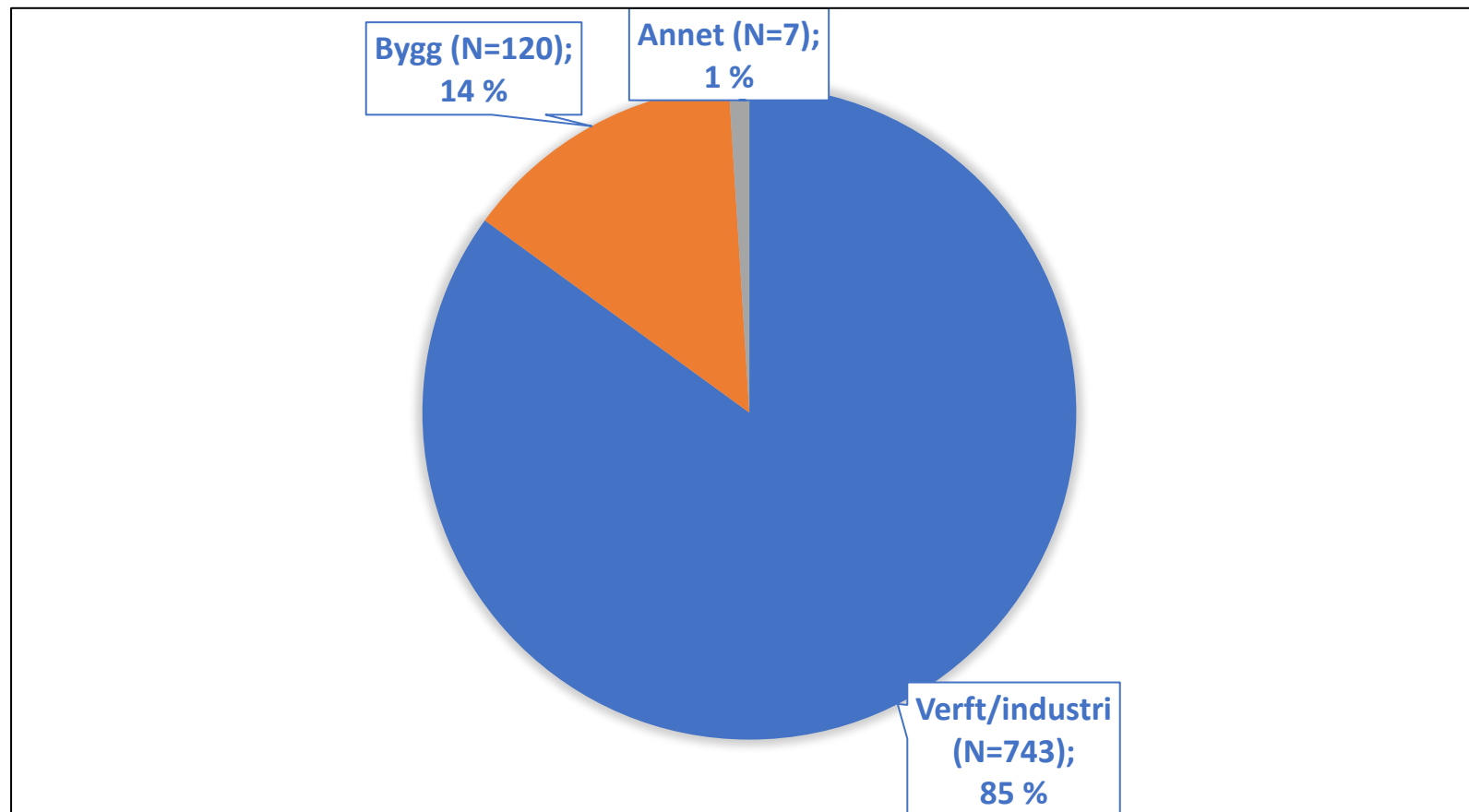
Om undersøkelsen

- ✓ Formål: Kartlegge situasjonen for Fellesforbundets polske medlemmer i bemanningsbransjen
- ✓ Utvalg: Alle medlemmer som er registrert med adresse i Polen og/eller polsk som språk i Fellesforbundets medlemsregister og som jobber i bemanningsforetak – til sammen 2 892 medlemmer.
- ✓ Av disse hadde 2 538 registrert e-postadresse og fikk e-post med lenke til et digitalt spørreskjema på polsk i april/mai 2023. Undersøkelsen ble avsluttet 15. mai.
- ✓ 913 medlemmer svarte på hele eller deler av undersøkelsen (36 prosent)
 - ✓ Dette er en høy svarprosent for denne typen undersøkelse
 - ✓ I rapporten angir «N» antall respondenter bak svarene som vises prosentvis

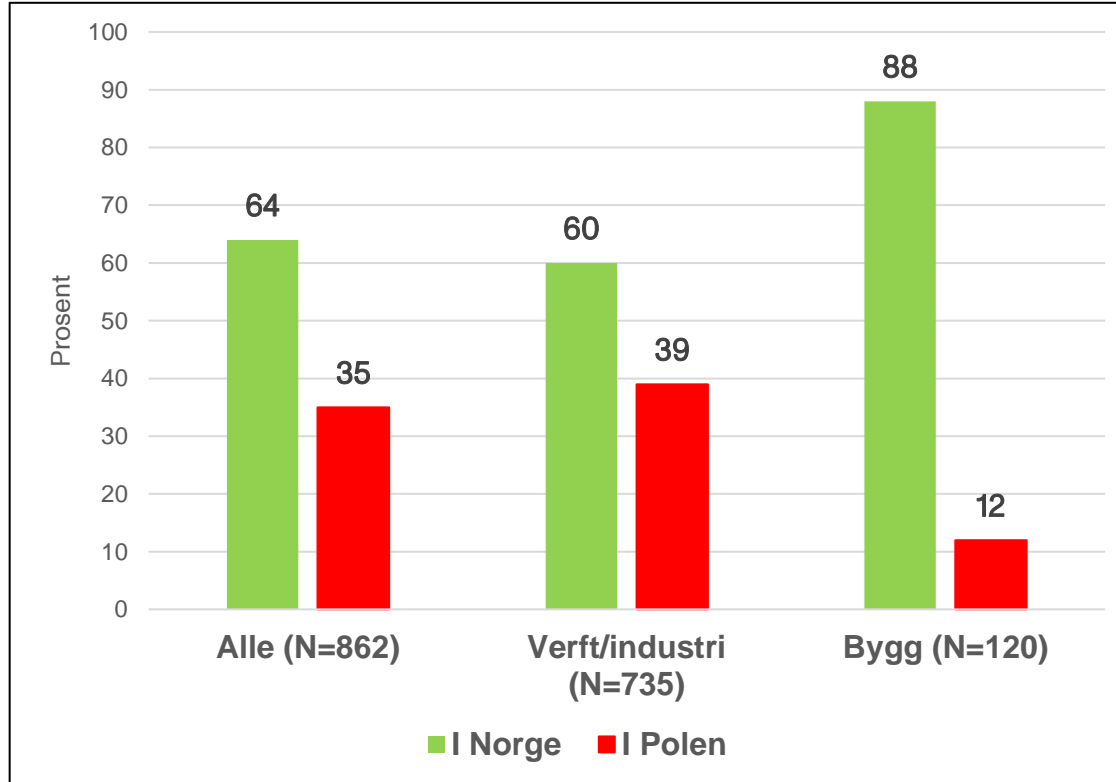
Mer om utvalget

- 86 % av dem som fikk spørreskjemaet var registrert på Industriooverenskomsten, og 13 % på Fellesoverenskomsten for byggfag.
- Deltakerne i undersøkelsen fikk spørsmål om hvilken bransje de jobber i/er utleid til. 14 % oppga bygg, og resten verft/industri. Mindre enn 1 % oppga andre bransjer.
- I rapporten er det respondentenes svar på hvilken bransje de er utleid til, som er grunnlaget for bransjeinndelingen.
- 33 % av respondentene i verft/industri og 10 % i bygg oppga at de ikke jobber i bemanningsbyrå. For disse ble undersøkelsen avsluttet etter noen få innledende spørsmål.
 - Alle i utvalget var registrert i medlemsregisteret som ansatt i bemanningsforetak. Bransjekoden i medlemsregisteret er hentet fra Proff Forvalt. Det at cirka en tredjedel likevel ikke regner seg som ansatt i bemanningsbyrå, gjenspeiler antagelig gråsonene mellom bemanningsforetak og leverandørbedrifter, særlig i verft/industri.
 - Spørsmålene som omhandler innleieregler og bemanningsbransjen er altså kun stilt til medlemmer som selv oppfatter seg som ansatt i bemanningsbyrå
- Bransjefordelingen blant respondentene gjenspeiler godt den aktuelle medlemsmassen fra bemanningsbransjen i Fellesforbundet (men ikke nødvendigvis fordelingen av innleie mellom bransjer generelt i arbeidslivet).
- Fellesforbundets medlemmer jobber i all hovedsak i bedrifter med tariffavtaler, altså i den organiserte delen av bemanningsbransjen.

Hvilken bransje jobber du i/er utleid til? (N=862)

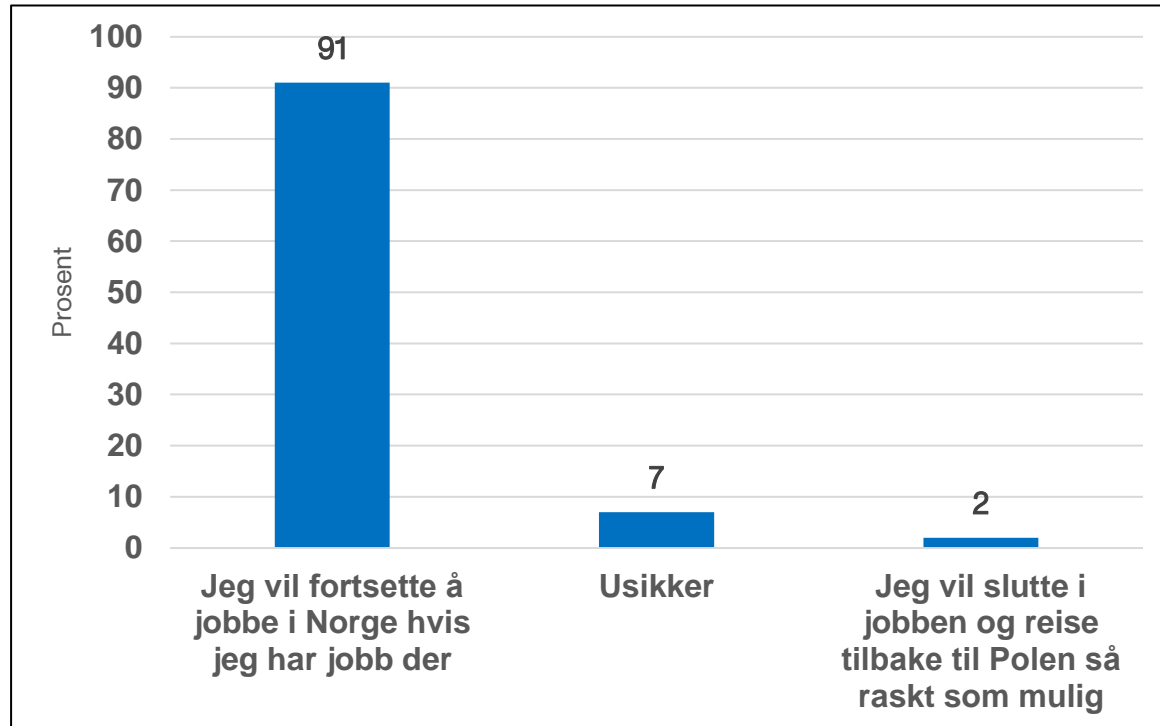


Hvor befinner du deg akkurat nå?



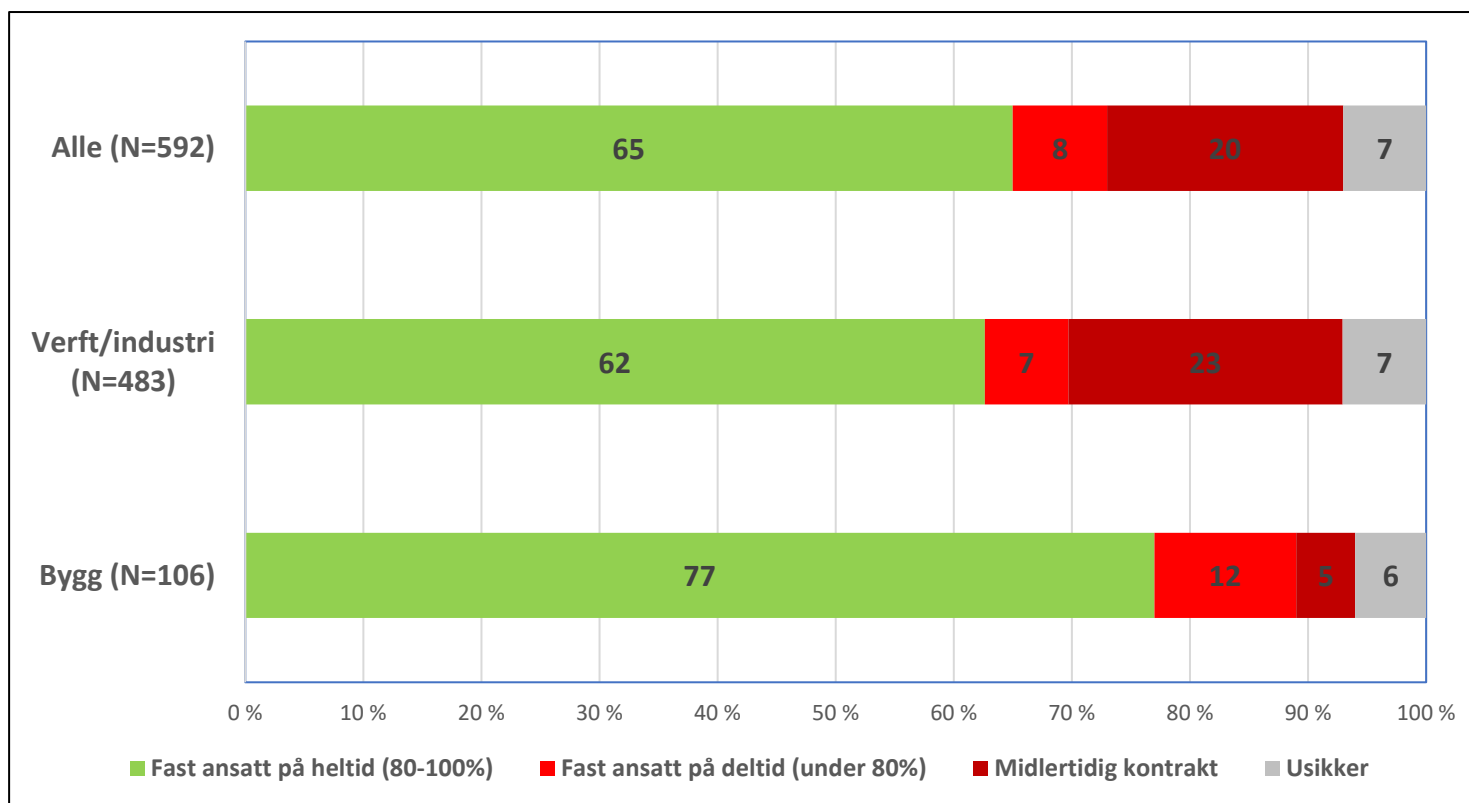
- To tredjedeler av respondentene befant seg i Norge på tidspunktet for undersøkelsen
 - I bygg var 88 % i Norge, mot 64 % i verft/industri
 - Gjenspeiler at mange av leiarbeiderne i verft/industri er på rotasjonsordninger

Hva er dine planer for de neste 12 månedene? (N=855)



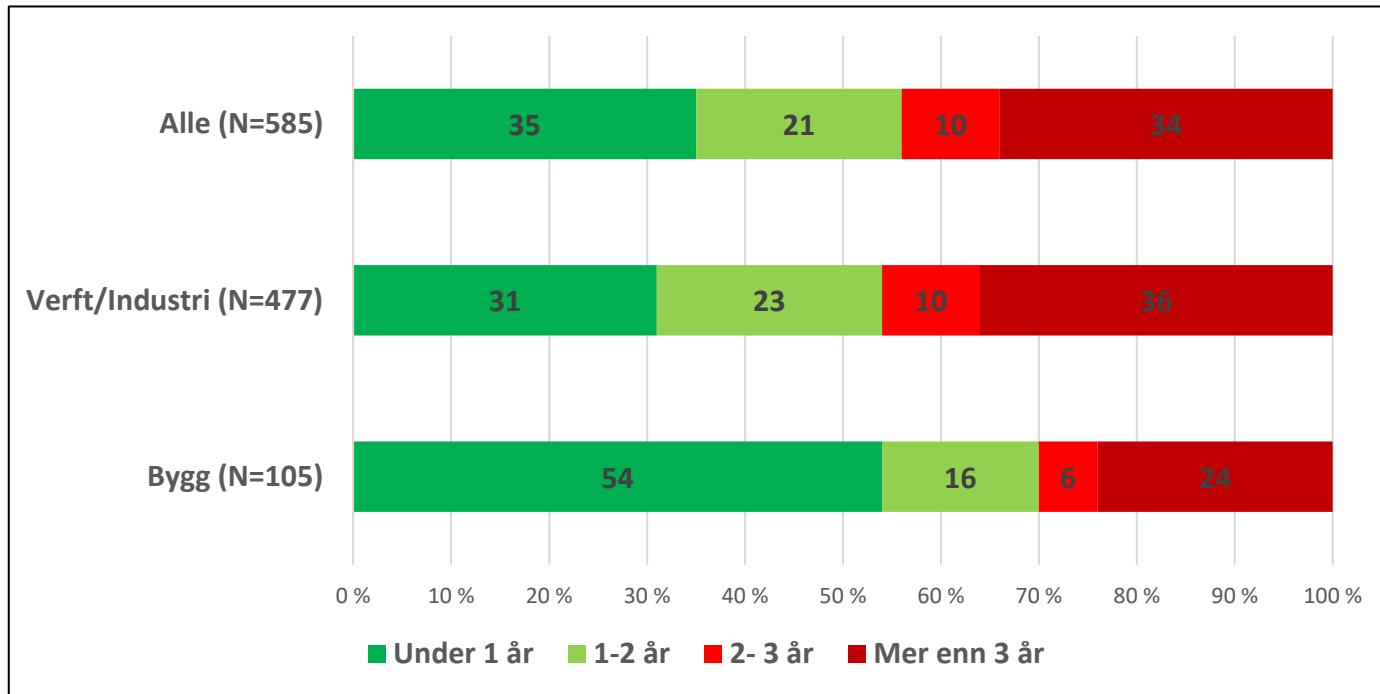
- Nesten alle planlegger å jobbe i Norge det neste året, uavhengig av bransje

Hva slags ansettelseskontrakt har du i bemanningsbyrået?



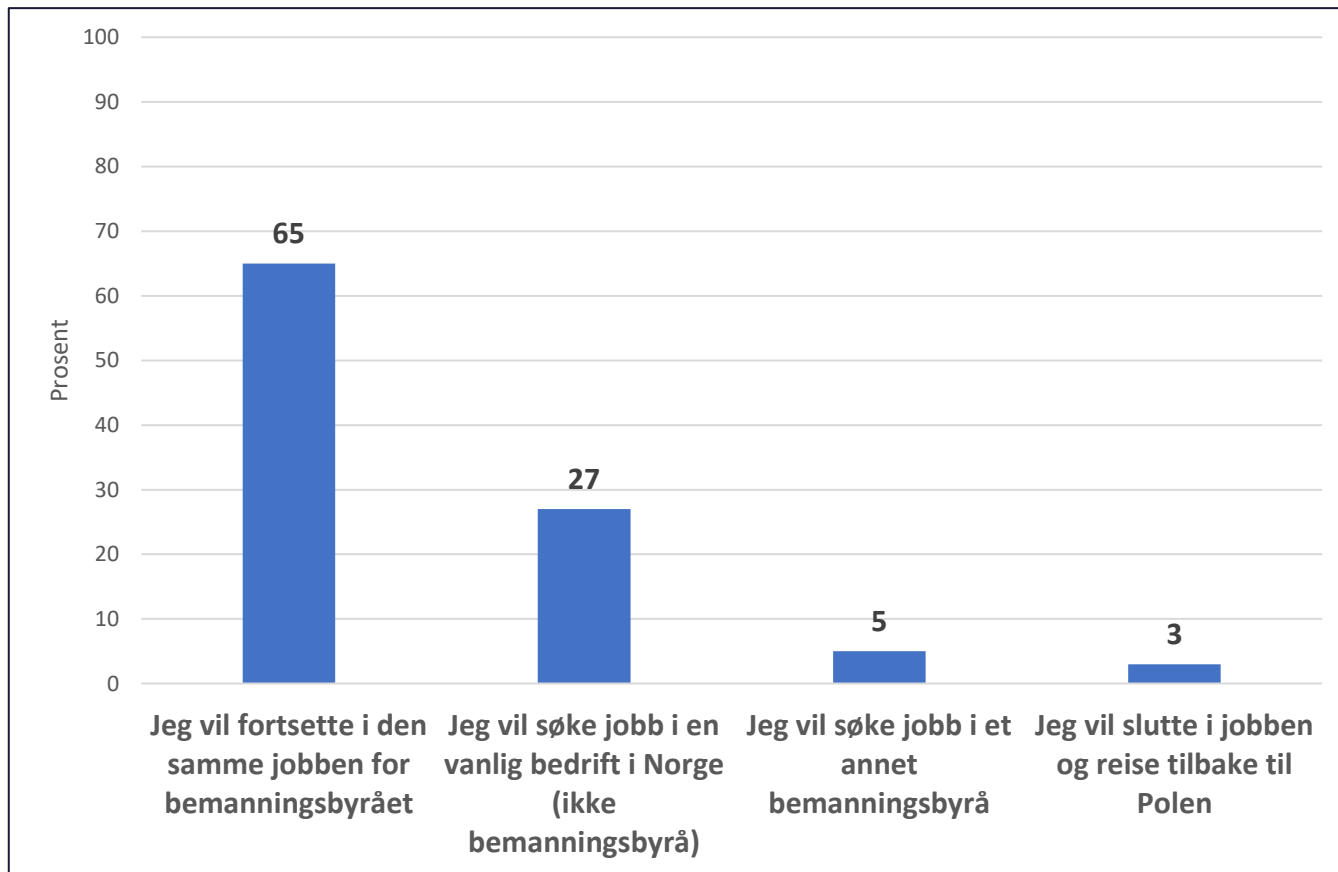
- Bare 65 % er fast ansatt på heltid
 - Flere i bygg: 77 %
- 20 % har midlertidig kontrakt
 - Færre i bygg: 5 %

Hvor lenge har du vært utleid til den bedriften/plassen der du nå jobber?



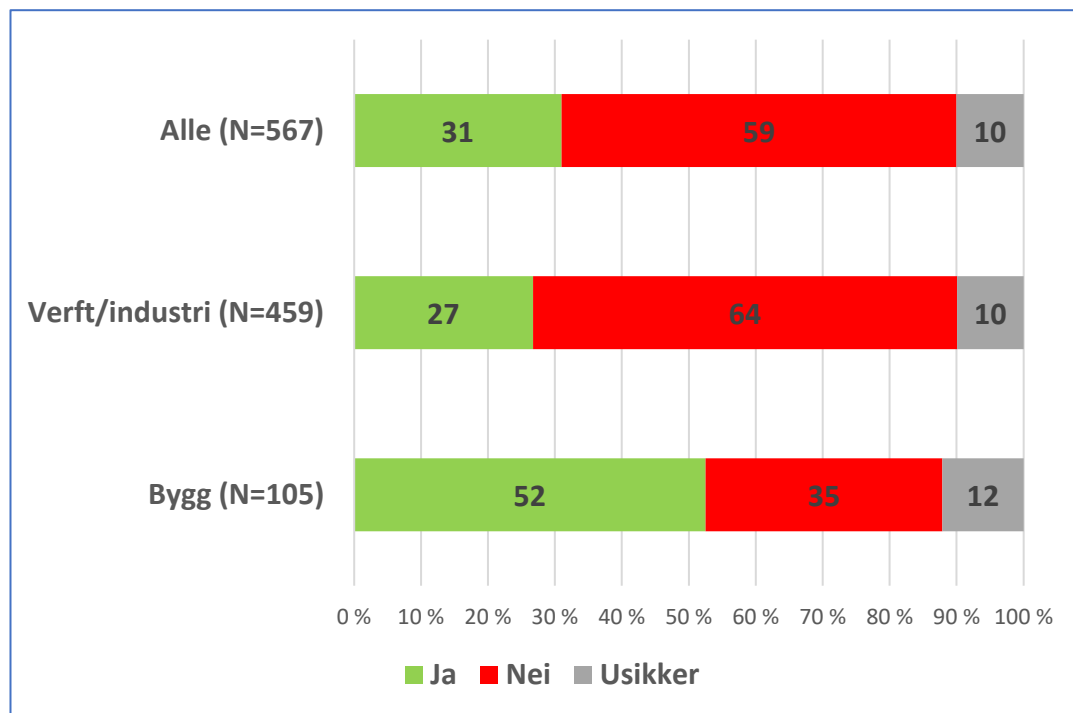
- Flertallet har vært utleid til samme bedrift/plass mer enn 1 år, uavhengig av bransje
 - 69 % i verft/industri
 - 46 % i bygg
- En tredjedel har vært utleid mer enn 3 år til den bedriften/plassen der de nå jobber
 - 36 % i verft/industri
 - 24 % i bygg

Hva er dine planer og ønsker for de neste 12 månedene? (N=573)



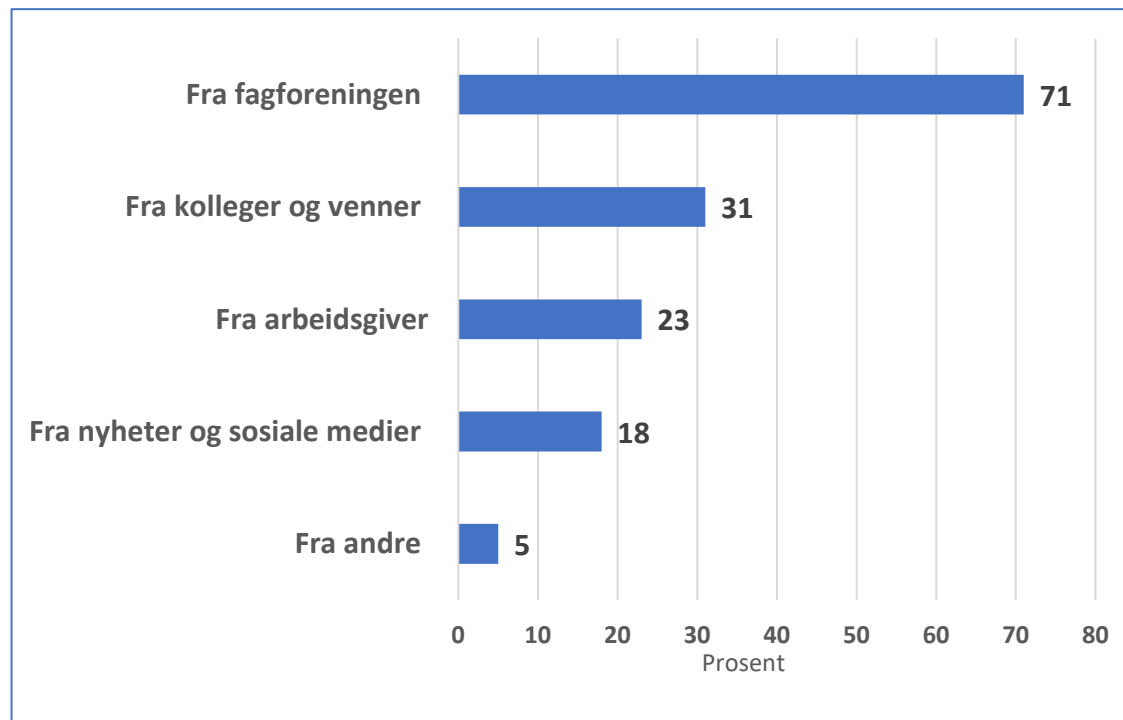
- To tredjedeler regner med å fortsette i samme bemanningsbyrå
 - Kun små forskjeller mellom bransjene
- Over en fjerdedel vil søke jobb i en vanlig bedrift i Norge
 - 35 % i bygg
- Nesten ingen planlegger å slutte å jobbe i Norge

Har du fått informasjon om de nye reglene for innleie fra bemanningsbyrå fra 1. april 2023?



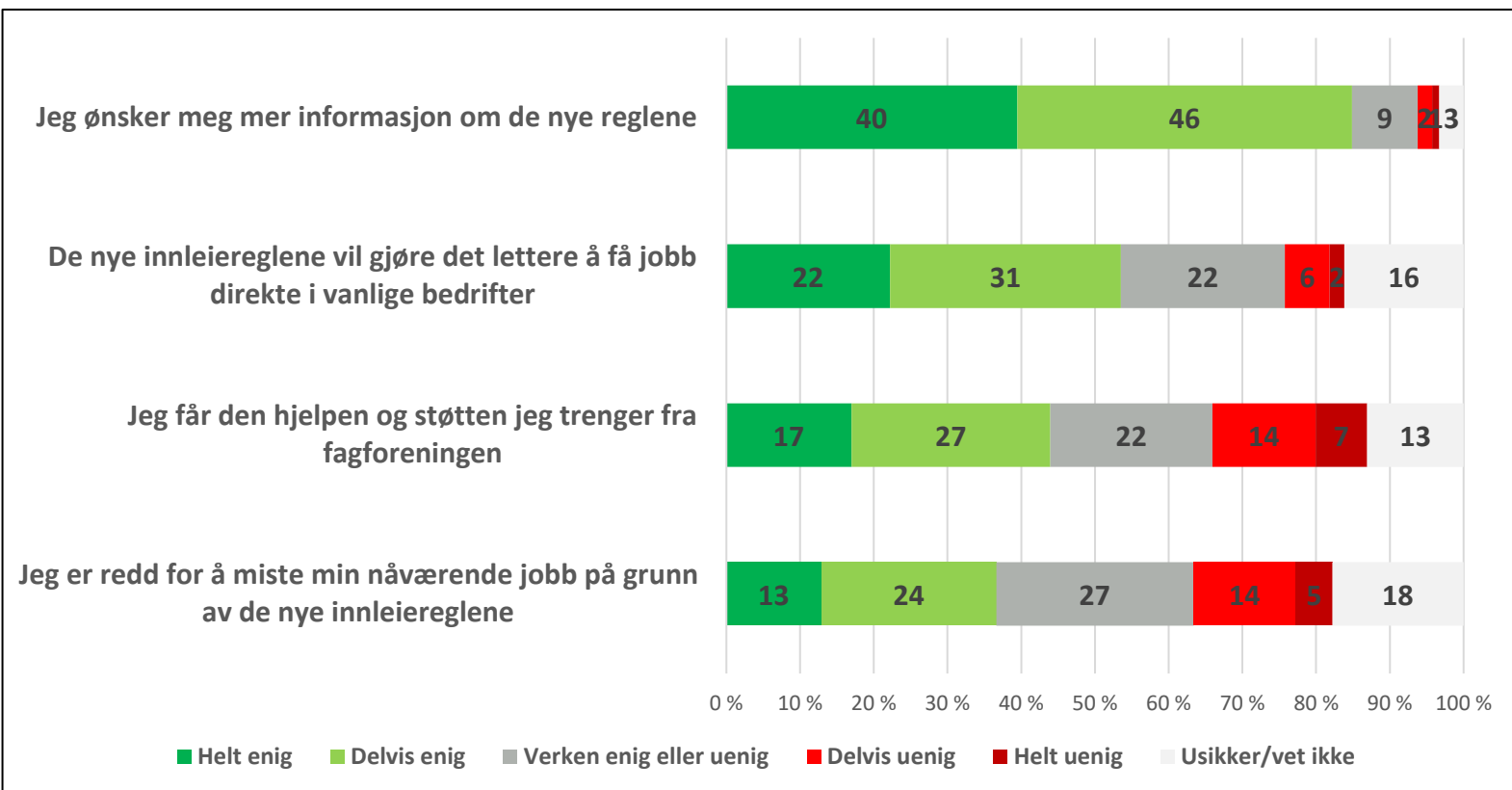
- Totalt oppgir en snau tredjedel å ha fått informasjon om nye regler
- I bygg har over halvparten fått informasjon

Hvor har du fått informasjon om de nye reglene fra? (flere svar mulig) (N=175)



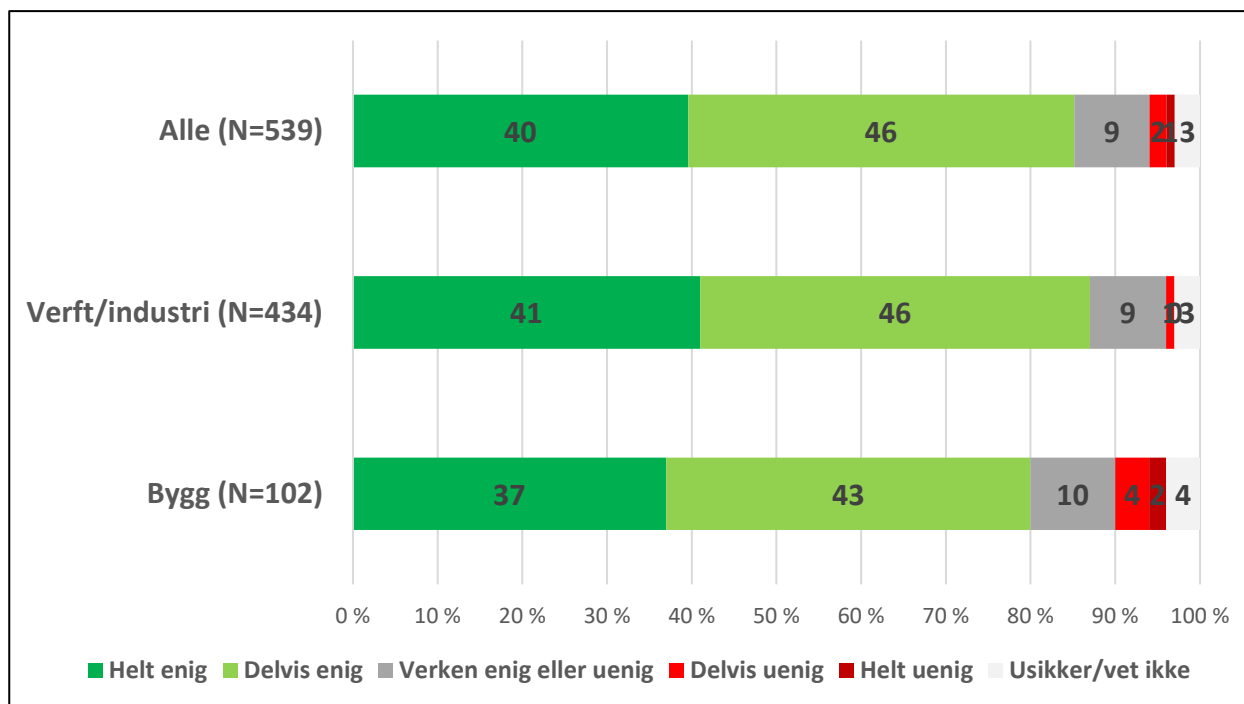
- Blant dem som har fått info, har 71 % fått det fra fagforeningen
- I bygg har drøyt 40 % fått info fra arbeidsgiver, mot 14 % i verft/industri

Hvor enig eller uenig er du i følgende utsagn (N=539)



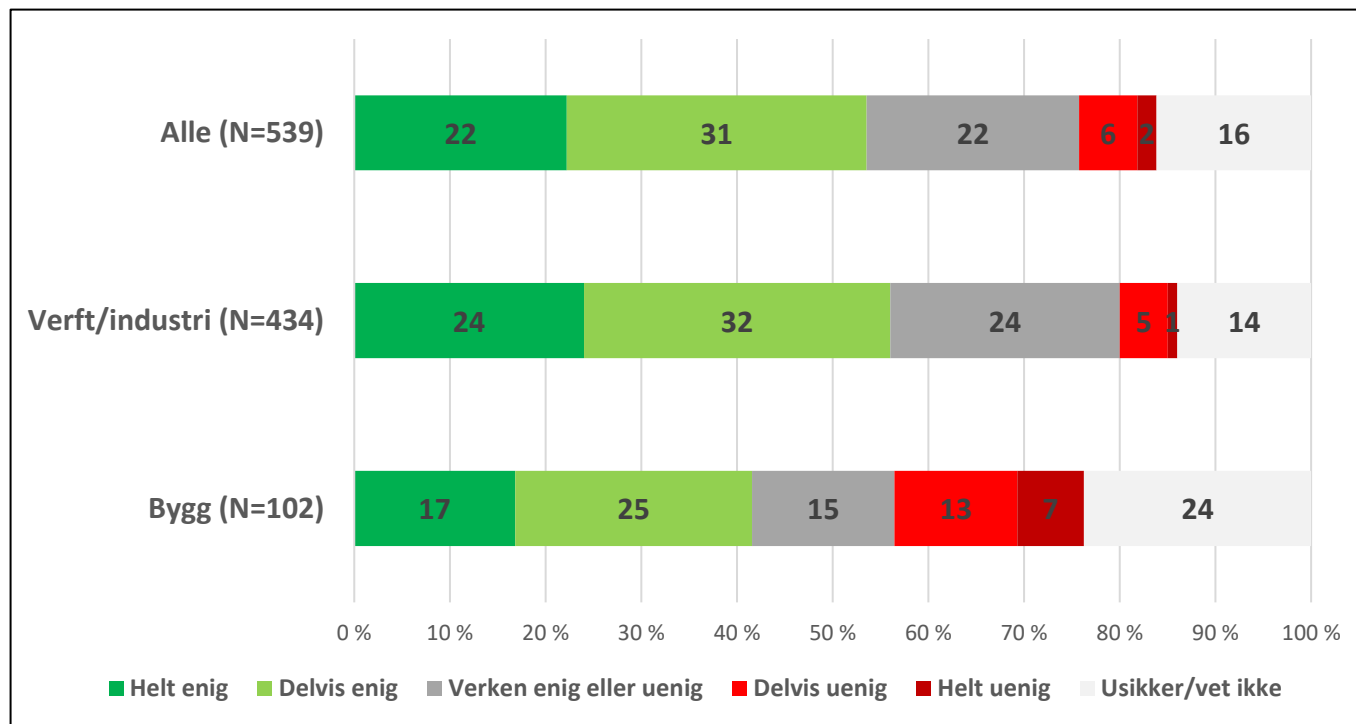
- De fleste ønsker mer info
- Mange tror det blir lettere å få jobb i vanlige bedrifter
- Over en tredjedel er redd for å miste nåværende jobb på grunn av nye innleieregler
- Det er langt flere som er fornøyd med hjelp og støtte fra fagforeningen, enn misfornøyd

Jeg ønsker meg mer informasjon om de nye reglene



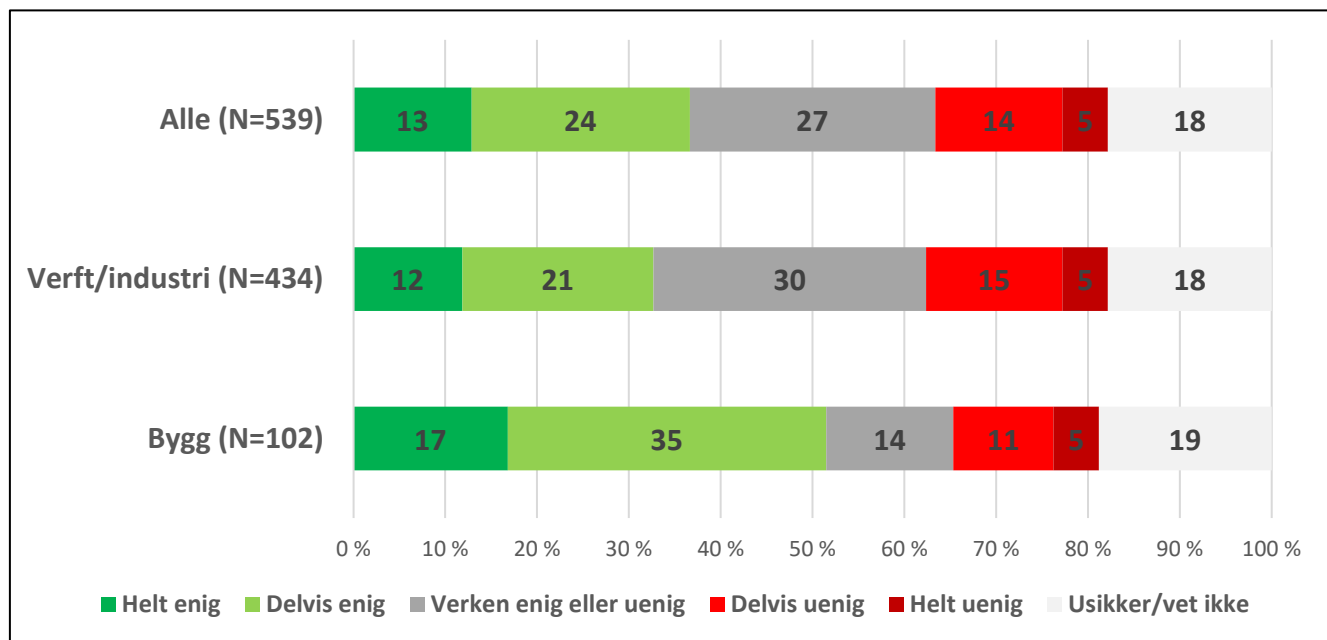
- Alle ønsker mer informasjon

De nye innleiereglene vil gjøre det lettere å få jobb direkte i vanlige bedrifter



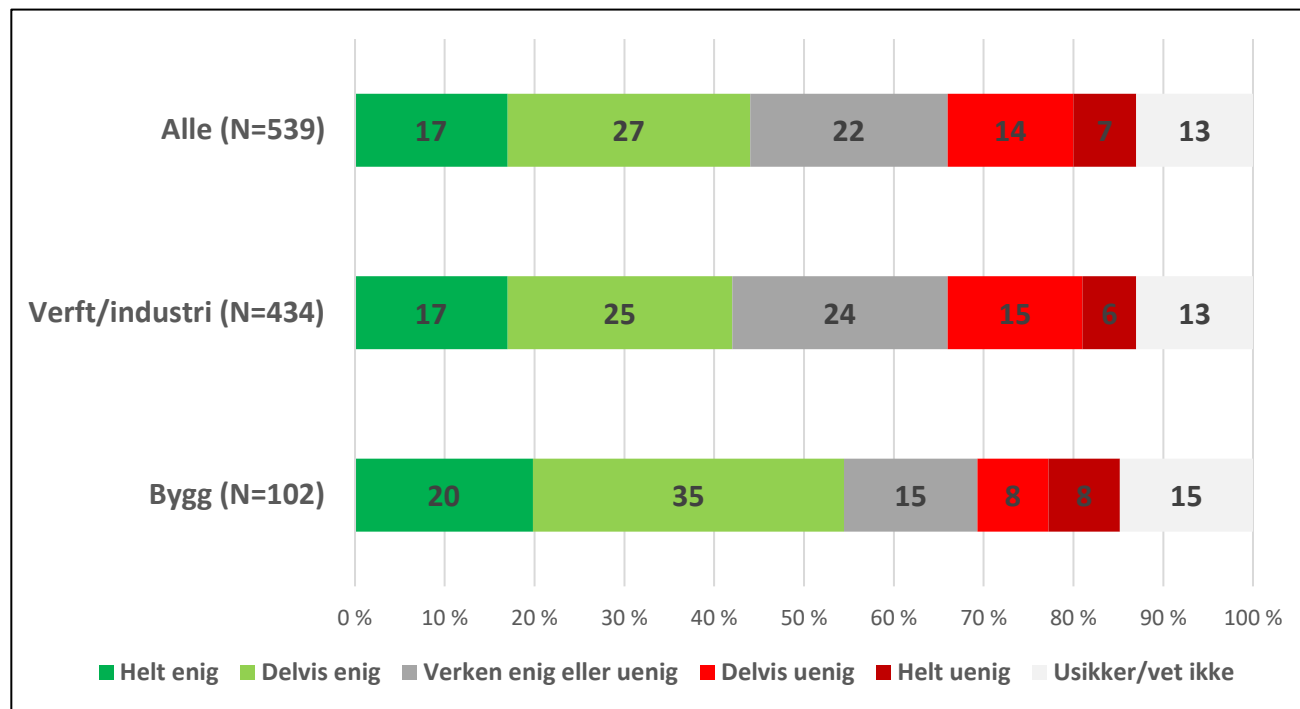
- Samlet sett tror over halvparten at det vil bli lettere å få jobb direkte i vanlige bedrifter
- Innleide i verft/industri er noe mer optimistiske enn i bygg
- I bygg er 7 % helt uenige i at det vil bli lettere, og 13 % delvis uenige

Jeg er redd for å miste min nåværende jobb på grunn av de nye innleiereglene



- Totalt er 37 % helt eller delvis enige at de er redde for å miste jobben pga de nye reglene.
- Innleide til bygg er mer bekymret for å miste jobben enn i verft/industri, og mer usikre.
- Det gjenspeiler nok både at reguleringene for bygg (Osloområdet) er strengere, og mange negative spådommer i den offentlige debatten.

Jeg får den hjelpen og støtten jeg trenger fra fagforeningen



- Totalt er 44 % helt eller delvis enige i at de får den hjelpen og støtten de trenger fra fagforeningene.
- Medlemmene i bygg er mer fornøyde enn i verft/industri. Bare 16 % er helt eller delvis uenige i at de får den hjelpen de trenger.

**Til slutt i undersøkelsen var det et åpent spørsmål:
«Er det noe du vil legge til om din situasjon nå?»**

Mange noterte noe på dette spørsmålet.

I det følgende siteres et utvalg av typiske kommentarer:

Om arbeidssituasjonen og livet i Norge:

«Jeg setter stor pris på jobben som gir meg et anstendig liv. Dessverre har jeg ikke kontinuiteten i arbeidet fordi jeg må søke intensivt og skifte arbeidsgiver hele tiden fordi jeg ikke har en fast kontrakt.»

«Byrået har to ukers oppsigelsesfrist og du lever i konstant usikkerhet når du reiser hjem.»

«Jeg mener at vikarbyråer bør avvikles fordi mange ansatte ikke vet hvilke rettigheter de har, de er lite informert og lurt av sine midlertidige arbeidsgivere. Jeg mener at slike selskaper definitivt må fjernes!!!»

«Når du jobber på denne måten, kan du ikke planlegge noe privatliv.»

«Jeg vil gjerne jobbe fast hos en entreprenør i Norge.»

«Jeg vil gjerne ha en vanlig arbeidskontrakt.»

«Kanskje det vil bli mindre fikling med utbetalingene nå.»

«Jeg har fått informasjon om at fra 1. juli får jeg arbeidskontrakt i innleiebedriften.»

«Polakker blir behandlet dårlig, vi kjenner ikke rettighetene våre.»

«De kvitter seg med folk fra jobb på en så trist måte - uten respekt eller takk for samarbeidet - som en hund, veldig trist...»

«Hvis det nye regelverket trer i kraft og blir håndhevet, tror jeg at jeg skal jobbe i Norge til jeg blir pensjonist. Flott jobb. Bra jobbet!»

«Jeg er redd for at når prosjektet er ferdig, vil jeg få sparken.»

«Jeg jobber som sveiser, men mottar ikke lønn som det.»

«Fullstendig null stabilitet og sikkerhet.»

«Jeg er veldig fornøyd med ny lov. Kanskje jeg endelig kan begynne å jobbe direkte i bedriften.»

«Bemanningsbyrået utnytter de ansatte mer og mer.»

«Etter kronens fall og økende inflasjon er det mindre og mindre lønnsomt å jobbe i Norge.»

«Jeg er fornøyd med jobben min i Norge, det er min beste jobb i karrieren.»

«Jeg tror alt blir bra. Kanskje mer kontroll på byggeplasser av hvilke forhold vi jobber under og hva vi får betalt.»

«Jeg vil gjerne jobbe på faste vilkår og ikke korttidsjobber.»

«Jeg er aldri sikker på om, og hvor lenge jeg skal jobbe i en gitt bedrift. Dette gir lavere inntjening i løpet av året og mangel på utviklingsmuligheter og konstant stress.»

«Det gjør meg vondt at firmaet mitt kan sparke meg på ett sted og om et øyeblikk ansette meg i samme uke på nye vilkår.»

«Det er andre land som betaler bedre og tilbyr stabile ansettelsesforhold.»

Om arbeidssituasjonen og livet i Norge:

«Jeg ønsker meg en fast, stabil jobb slik at jeg kan flytte til Norge med familien min i fremtiden.»

«Jeg tror vi alltid vil være annenrangs arbeidere. Jeg tror ikke det vil endre seg.»

«Jeg skulle ønske at vikarbyråene ble mer troverdige, og respekterte lønnen de skal gi oss etter norsk lov.»

«De har sparket meg nå.»

«Vi må oppmuntre folk til å melde seg inn i fagforeninger, ikke forlate dem.»

«Det er vanskelig å finne et selskap som tar ansatte på alvor. Vi har familier og forpliktelser. Ingen ønsker å bli behandlet på en så nedlatende måte, som om jobben er gitt av byrået som en tjeneste for den ansatte. Arbeideren skal sitte stille, gjøre det han får beskjed om og når han er unødvendig, fjerner de ham uten skrupler.»

«Jeg er fornøyd med dagens situasjon og med selskapet jeg jobber i.»

«Jeg er fornøyd med min nåværende jobb.»

«Jeg vil gjerne jobbe på turnus for en norsk arbeidsgiver.»

«Jeg har nettopp mistet jobben fordi jeg ikke gikk med på tvungen rotasjon.»

«Jeg jobber for det verste selskapet jeg noen gang har jobbet for. Det burde ikke være slike bedrifter på det norske arbeidsmarkedet.»

«Jeg har en arbeidsavtale på ubestemt tid, men dette er bare en bløff.»

«Jeg er redd for at jeg vil miste jobben min om et øyeblikk fordi kontrakten går ut.»

«Jeg har 3 år igjen til jeg går av med pensjon ved 67 års alder. Eventuelle endringer skaper bekymring.»

«Leiejobber er aldri 100 prosent sikre. Dette forårsaker stress om du vil ha jobb og penger til å leve av.»

«Jeg har noen år på meg frem til pensjonisttilværelsen og er veldig bekymret for min situasjon med hensyn til om jeg skal få pensjonsrettigheter i Norge.»

«Selv vil jeg gjerne jobbe fast i Norge.»

«Store bemanningsbyråer gjør uansett akkurat hva de vil.»

«Jeg vil gjerne ha en heltidskontrakt.»

**Hvis du har spørsmål eller
kommentarer til undersøkelsen,
kontakt Line Eldring,
line.eldring@fellesforbundet.no**

